

Ekonomická kriminalita
Hospodářská kriminalita
Finanční kriminalita
Kriminalita bílých límečků

Majetková kriminalita

Další trestné činy s majetkovými dopady

Hospodářská kriminalita : Hlava VI., část
Hlavy V.

Majetková kriminalita : Hlava V.

Další trestné činy : Hlavy VII., VIII., IX., X.

- Změny v pořadí jednotlivých hlav oproti dřívějšímu TZ – nyní je majetková kriminalita před hospodářskou, větší zájmy jsou tedy kladeny na vlastnictví než na samotnou hospodářskou soustavu.

Hlava VII :

§ 272 – obecné ohrožení

§ 273 – obecné ohrožení z nedbalosti

§ 276 - poškození a ohrožení provozu
obecně prospěšného zařízení

- Hlava VIII :
- § 293 – poškození a ohrožení životního prostředí
- § 294 – totéž z nedbalosti
- § 296 – poškození lesa
- § 297 - neoprávněné nakládání s odpady
- § 304 - pytláctví
- § 305 - neoprávněná výroba, držení a jiné nakládání s léčivy a jinými látkami ovlivňujícími užitkovost hospodářských zvířat

- Hlava IX :
- § 311 – teroristický útok
- § 314 – sabotáž

- Hlava X.
- § 331 - přijetí úplatku
- § 332 - podplácení
- § 333 - nepřímé úplatkářství

- Hlava II :
- § 173 – loupež

Přímá návaznost na trestný čin krádeže

Pomocná úloha trestní represe

U HK má být výraznější než u jiné trestné činnosti, trestní právo má být tzv. ultima ratio

Výrazem pomocné úlohy by měla být TP legislativa.

Do roku 1989 přeceňování trestní represe

90. Léta – liberalizace

Po roce 1995 – opět zpřísňování

Nový TrZ – zavádí nové skutkové podstaty, zpřesňuje dosavadní, vypuštěn dosavadní § 126/2

Zásahy TP v této oblasti by se obecně měly omezit na tyto oblasti :

- Sankcionovat nesplnění povinností vůči státu
- Zajistit mimotrestní rámec podnikání
- Zajistit postih jednání podvodného charakteru
- Ochrana účetní evidence, obchodních informací, měny, cenných papírů, průmyslových práv
- Postih nabývání výnosů z trestné činnosti

Podobně konstruované skutkové podstaty

Typické zejména u trestných činů hlavy
šesté

Návaznost na mimotrestní normy – postih
nejzávažnějších porušení těchto norem

Zdůraznění znaku neoprávněnosti jednání

Nezávislost soudů na jiných orgánech

Předběžné otázky řeší soudy zásadně samostatně

Vztah k již pravomocným rozhodnutím jiných orgánů

Ohrožovací trestné činy

Některé z těchto TČ jsou dokonány vytvořením nebezpečí – např. § 254 – účetní delikt

Způsobení konkrétní škody je znakem

- vyšších odstavců TČ Hlavy šesté i některých majetkových trestných činů Hlavy páté

Zvláštnosti majetkových poměrů u právnických osob

Právnické osoby jsou samostatné majetkové subjekty

Fyzické subjekty je nevlastní, např. u s.r.o. nejsou společníci podílovými spoluvlastníky společností, ale soubor jejich práv je zvláště vymezen

Specifika společností vlastněných jednou osobou

Nedostatečná ochrana majetku společníků – primárně je poškozen majetek právnických osob – problematika tunelování.

Odpovědnost za zavinění

- Až na výjimky jde o úmyslné trestné činy
- Výjimky jsou pouze § 215, 221, 224 a 232 TrZ
- Tendence rozšiřovat počet nedbalostních trestných činů – výhody a nevýhody
- Vyžaduje se zavinění fyzických osob

Problematika omylů u HTČ

- Právní omyly – neznalost zákona neomlouvá
- Blanketní a odkazovací podstaty HTČ
- Omyl v trestním právu a v předpisech, na které TP odkazuje – právní omyl
- Omyl v mimotrestních předpisech, na které TZ přímo neodkazuje – omyl skutkový
- Nová úprava právního omylu v § 19 TrZ

Složitost jednání v hospodářské sféře

Účinnost postihu – limitována mnoha faktory

- Problémy výkladu a aplikace norem
- Nové praktiky a zaostávání trestního postihu
- Nevhodné chování samotných podnikatelů

Výše způsobené škody podle § 138

Škoda nejméně 5000.- Kč – škoda nepatrná

Škoda nejméně 25000.- Kč – škoda nikoli malá

Škoda nejméně 50000.- Kč – škoda většího rozsahu

Škoda nejméně 500000.- Kč – škoda značná

Škoda nejméně 5 milionů Kč – škoda velkého rozsahu

Způsoby určování škody - § 137

- 1) cena, za niž se věc v době a v místě činu obvykle prodává
- 2) Účelně vynaložené náklady na obstarání stejné nebo obdobné věci
- 3) Náklady na uvedení věci do původního stavu

Pojem věci :

Věci movité a nemovité

Ovladatelná energie – 134

Zaknihované i listinné cenné papíry,
prostředky na účtu

Jiná majetková hodnota

Telefonní impulsy – nejsou věci

Okolnosti vylučující protiprávnost

- § 28 až 31 trestního zákona
- Okolnosti mající význam pro HTČ – v zákoně dosud neuvedené:

Svolení poškozeného

- Nově upraveno v § 30
- Funguje pouze ve vztahu ke statkům, kterých se člověk může platně vzdát
- Svolení musí být učiněno svobodně, vážně, srozumitelně
- Musí být učiněno nejpozději při činu
- Učiněné po činu – snižuje společenskou nebezpečnost
- Odůvodněná domněnka o tom, že by poškozený s porušením souhlasil - totéž

Individuální trestní odpovědnost

- Existuje již trestní odpovědnost právnických osob – zákon č. 418/2011 Sb.
- Za PO jednají fyzické osoby
- Problematika rozhodování kolektivních orgánů
- Problematika § 114 TrZ

Dovolená míra nebezpečí

- Přípustné riziko je nově upraveno v § 31.
- Znaky :
- Společensky prospěšný účel a cíl
- Subsidiarita rizika
- Vztah mezi ziskem a ztrátou
- Minimalitace možných rizik a ztrát
- Subjekt rizikového rozhodování
- Optimální informovanost
- Postup de lege artis
- Vyloučení škod na životě a zdraví
- Soulad s požadavky právních norem
- Předem deklarované riziko

Následuje :

Rozbor jednotlivých skutkových podstat
podle jejich frekvence v praxi a významu.

Děkuji za pozornost.